

Evde Bilim

Kavanozun İçinde Neler Oluyor?

Kapalı bir kavanozun içindeki minik kâğıt parçalarının kavanozun iç yüzeyine yapışmasını sağlayabilir misiniz? Ama bunu yaparken kâğıtlara dokunmamanız gerekiyor. Haydi birlikte deneyelim.

Gerekli Malzeme

- Büyük, plastik bir kavanoz
- Delge
- Renkli elişı kâğıtları
- Bir yumak yün

Haydi Başlayalım

1. Renkli elışı kâğıtlarını delgeçle birçok kez delin.
2. Delgecin haznesinde toplanan küçük kâğıt parçalarını plastik kavanoza koyun.
3. Kavanozun ağzını kapatın.
4. Yünü kavanozun dışına bir dakika kadar sürtün.
5. Kavanozu bir iki kez baş aşağı çevirdikten sonra masanın üzerine koyun. Neler gözlemlediniz?

Neler Oluyor?

Cisimler atom adı verilen küçük birimlerden oluşur. Atomlarda eksi ve artı elektrik yüklü parçacıklar bulunur. Eksi yüklü parçacıklar elektronlar, artı yüklü parçacıklarsa protonlardır. Farklı yüke sahip olan parçacıklar birbirini çeker. Aynı yüke sahip olanlarsa birbirini iter.

Yünü plastik kavanoza sürttüğümüzde yündeki elektronların bir bölümü kavanoza geçer. Kavanozdaki eksi yük miktarı, artı yük miktarından fazla olur ve böylece kavanoz eksi yükle yüklenir.

Kavanozun içindeki her bir kâğıt parçası yaklaşık olarak eşit miktarda eksi ve artı yüklü parçacık içerir. Kavanoz eksi yükle yüklenince kâğıt parçalarındaki artı yüklü parçacıkları çeker. Böylece artı yüklü parçacıklar kâğıt parçalarının kavanoza yakın yerlerinde toplanır ve kâğıt parçaları kavanozun iç yüzeyine yapışır.

Seçil Güvenç Heper
Fotoğraflar: Burak Murat Bayram